1893 80 років 1973
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125

УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 16-го СІЧНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JANUARY 16, 1974 No. 10. VOL. LXXXI.

ПЕРЕМОЖЦІ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ УНС ТА ЇХ ЗДОБУТКИ

Джерзі Сиги. — З Головної Канцелярії УНС повідомляють, що недавно закінчена передконвенційна кампанія принесла чималий приріст членів, дуже потрібний для дальшого росту та розбудови установи. Коли в першому півріччю УНС придбав кругло 2,000 членів, точніше 1,937, то друге півріччя, в якому проходила передконвенційна кампанія з окремими нагородами й методами обчислення успіхів організаторів, принесла дальших 2,731 членів. Одним-один місяць грудень прибавив до загальної кількости нових членів рівно 898 й доміг закінчити минулий рік імпозантним числом 4,668 нових членів УНС. Цей прибуток дав змогу не лише покрити звичайний в забезпеченевих установах убуток членів впродовж року, але також залишити чималий чистий прибуток в загальному числі членів.

Дальше подаємо точний список всіх семи районів, в яких проходила кампанія і всіх трьох груп, на які, в межах семи територіяльних районів, були поділені Відділи УНС, за своєю величиною, тобто за числом своїх членів. В кожній такій групі, а їх було 21; три передові організатори одержали винагороду, отже винагород було разом 63. Крім того, найбільш успішна жінка-організаторка одержала додаткову, 64-у нагороду. Так сталося, що нею є головна радна та голова своєї Аллентавнської Округи й секретарка свого 47-го Відділу в Бетлегемі, пенсильвенійського стейту, пані Анна Гарас. Вона здобула першу нагороду в своїй групі Відділів, а крім того ще подвійну нагороду, як найбільш успішна жінка-організаторка за всі шість місяців передконвенційної кампанії. Бувши першою поміж жінками, пані Гарас зайняла почесне третє місце поміж

(Закінчення на стор. 4-ій)

Лава суддів рекомендує позбавити Спіро Еґню права виконувати адвокатську практику

Балтимор, Мериленд. — У понеділок, 14-го січня, три мерилендські судді видали рішення, що, на їхню думку, колишній віцепрезидент Спіро Еґню „негідний" бути адвокатом і що він повинен бути позбавлений права виконувати адвокатську практику. Ця лава суддів, призначена Апеляційним Судом для розслідження справи Еґню, заявила, що поведінка колишнього Віцепрезидента була „обманна" та „нечесна" і противилася основним принципам правничої професії. У своїм 14-сторінковім звіті до Апеляційного Суду лава трьох суддів заявила, що не бачить жадних причин, чому кара мала б бути полегшена. Як відомо, 10-го жовтня 1973-го року Спіро Еґню зрезиґнував з посту віцепрезидента ЗСА, погодився не оспорювати обвинувачення в тому, що не заплатив податків, і одержав присуд трьох років пробації та грошову кару в сумі 10,000 долярів. Сам Спіро Еґню відмовився коментувати цю рекомендацію лави суддів, але один з його адвокатів сказав кореспондентам, що колишній Віцепрезидент буде вносити клопотання до Апеляційного Суду, щоб ця рекомендація була відкинена. Еґню та Адвокатська Палата Мериленду, яка розпочала цю судову справу проти нього, мають протягом 30-ох днів внести свої клопотання до Апеляційного Суду, який може тоді відкинути внесок Адвокатської Палати, щоб Еґню був позбавлений права далі бути адвокатом, а може також оголосити йому догану, суспендувати його на деякий час, або таки позбавити його права виконувати адвокатську працю.

ЄГИПЕТ ВІДКИНУВ ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПЛЯН ДЕМАРКАЦІЙНОЇ ЛІНІЇ; ГЕНРІ КІССІНДЖЕР ПРОДОВЖУЄ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З УРЯДАМИ ІЗРАЇЛЯ І ЄГИПТУ

Асван, Єгипет. — Єгипетський уряд відмовився прийняти ізраїльський плян встановлення демаркаційної лінії між збройними силами Єгипту і Ізраїля на віддалі яких 15-20 миль на схід від Суезького каналу. На таке рішення Єгипту вплинула вимога з боку ізраїльського уряду, щоб у районі на схід від Суезького каналу були стаціоновані тільки незначні єгипетські збройні сили з обмеженим числом танків і гармат. В оцінці єгипетського уряду, така вимога нарушує суверенне право Єгипту до Синаю і через це не є сприємлива. У відповідь на ізраїльський плян, єгипетський уряд виготовив власний плян і передав його Генрі Кіссінджерові для дальшої дискусії з представниками ізраїльського уряду. Переговори Генрі Кіссінджера з єгипетським президентом Анваром Садатом тривали упродовж 14 січня і безпосередньо після закінчення розмов Кіссінджер покинув Асван та повернувся до Тель Авіву для дальших переговорів.

Інформуючи представників преси, Генрі Кіссінджер заявив, що ці переговори належать до найважчих з усіх, у яких він досі брав участь. Все таки, заявив він, є всі підстави надіятися на погодження, бо хоч існують розбіжності в поглядах між Ізраїлем і Єгиптом, то „прогрес зроблено". Подібно висловився на тему цих переговорів єгипетський міністер закордонних справ Ісмаїл Фагмі, який також підкреслив існуючі трудноші, але виявив велику дозу оптимізму в оцінці ситуації.

Переговори в Ізраїлі

Тель Авів. — Генрі Кіссінджер повернувся сюди з єгипетськими пропозиціями вечером 14 січня і відразу на нараді з представниками ізраїльського уряду познайомив їх з єгипетськими вимогами. У переговорах беруть участь заступник ізраїльського прем'єр-міністра, міністер закордонних справ і міністер оборони та шеф штабу ізраїльських збройних сил. Переговори повинні закінчитися не пізніше як в середу 16 січня. Вечером того ж дня Генрі Кіссінджер поновно виїде до Єгипту. Американські учасники переговорів висловлюють сподівання, що не пізніше як на початку наступного тижня вдасться узгіднити спірні питання між Єгиптом та Ізраїлем. Подробиці щодо переведення в життя узгідненого пляну відв'язання єгипетсько-ізраїльських військ та утворення демаркаційної лінії на схід від Суезу будуть предметом дискусії і узгіднення на нарадах військових представників Єгипту і Ізраїля в Женеві.

СТЕФА ШАБАТУРА, НІНА КАРАВАНСЬКА І ІРИНА КАЛИНЕЦЬ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України наспіла вістка, що ув'язнені в Мордовських концентраційних таборах діячки української культури Стефа Шабатура, Ніна Караванська й Ірина Калинець звернулись до Генерального секретаря Об'єднаних Націй Вальдгайма листом з датою 10 жовтня 1973 р., в якому протестують проти поневолення українського народу та вимагають для себе відкритого суду з участю представника ОН. Текст їхнього звернення такий:

Генеральному Секретарю Об'єднаних Націй

Звернення

Стефа Шабатура, 1938 р. народження, засуджена на 5 років таборів і 3 р. заслання, художниця зі Львова.

Ніна Караванська Строката, 1925 р. народження, засуджена на 4 р. таборів, науковий робітник з Одеси.

Ірина Калинець Стасів, 1940 р. народження, засуджена на 6 років таборів і 3 р. заслання, поетеса зі Львова.

День 12 січня 1972 став початком нової хвилі репресій проти української інтеліґенції. Нас переслідують і запроторюють у тюрми тільки за те, що ми, як українці, виступаємо за збереження і розвиток на Україні української національної культури і мови. Всі арешти, проведені за той рік на Україні — це потоптання Декларації Прав Людини радянською владою.

Ми є безборонні перед радянським неправосудним судом. Нас засудили беззаконно і ми перебуваємо під сучасну пору в радянському політичному концтаборі Но. 3 в Дубровлазі на Мордовії. Ми не є згідні ані з одною точкою висуненого проти нас обвинувачення. Ми не просимо ласки, лише справжнього, справедливого і відкритого суду з обов'язковою присутністю на ньому представника Об'єднаних Націй.

Стефа Шабатура
Ніна Караванська Строката
Ірина Калинець Стасів

ГАННА КОЛЕСНИК ВИСТУПИТЬ У ПРОГРАМІ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ В НЮ ЙОРКУ ЦІЄЇ НЕДІЛІ

Ню Йорк. — Ганна Колесник, солістка Київського Театру Опери і Балету, яка перед роком разом з родиною вибрала волю та поселилась тимчасово в Австралії і тепер приготовляється до великого концертового турне по Америці і Канаді, попередить свій перший концерт на північно - американському континенті, який має відбутися в Ню Йорку в неділю, 27-го січня, своїм гостинним виступом у програмі Свята Самостійности і Соборности, яке відбудеться тут вже цієї неділі, 20-го січня о год. 4:30 по полудні в залі Фешен Інституту при 225 Вест 24-та вулиця — інформують з Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Відділ УККА, який влаштовує це свято. Солістці акомпаніюватиме її племінник, 16-літній Володимир Ратушний. Програму Свята відкриє коротким словом голова Комітету адв. Роман Гуглевич, а святочну промову скаже проф. д-р Є. Федоренко. У мистецькій програмі, крім Ганни Колесник, виступить хор „Прометей" з Філядельфії під диригентурою М. Длябоги та при акомпаніяменті Галі Мазурок, танцювальний ансамбль „Верховинці" Осередку СУМА в Ню Йорку під проводом О. Гензи, та акторка В. Калин Магмет з рецитацією. На Святі будуть відчитані проклямації Дня Української Незалежности губернатора М. Вілсона та посадника А. Біма. Перед полуднем цього дня в місцевих та довколишніх українських церквах всіх віровизнань будуть відправлені Богослуження на інтенцію українського народу. В церкві св. Юра Богослуження буде відправлене о год. 12-ій вполудне. Квитки вступу можна набувати наперед в крамницях „Арка" і „Еко" та неділю при касі.

Уряд більш оптимістичний щодо запасів оливи для огрівання

Вашингтон. — У понеділок, 14-го січня, речник Федерального Енергетичного Управління заявив, що цієї зими не забракнё оливи для огрівання, якщо споживачі далі обнижуватимуть температуру в своїх хатах і бюрових будинках, а також, якщо не буде довшого періоду надзвичайно холодної погоди. Цей речник сказав, що деякі частини Америки можуть мати малі тимчасові проблеми з постачанням оливи, але взагальному ситуація більш сприятлива. Із цією прогнозою погоджується багато незалежних продавців оливи для огрівання, а також деякі великі продуценти нафтових продуктів. Оливу для огрівання вживають переважно в північносхідніх і деяких середньо - західніх стейтах, а в інших частинах Америки для огрівання хат вживають переважно природний газ. Надзвичайно лагідна зима та співпраця американської публіки щодо ощаджування пального спричинилися до того, що запаси оливи для огрівання більші, ніж сподівалися, заявив речник Федерального Енергетичного Управління. Більшість власників хат виконують заклик президента Ніксона та обнижують термостати на 6 градусів, а в бюрових будинках температуру обнижують на 10 градусів.

Японський прем'єр закінчив відвідини країн Південно-східньої Азії

Джакарта, Індонезія. — Відвідинами індонезійської столиці японський прем'єр Какуеї Танака закінчив свою офіційну поїздку до Філіппін, Тайляндy, Сінґапуру і Маляйзії. Подібно як у Банґкок, японський прем'єр зустрівся в Джакарті з досить сильною протияпонською демонстрацією, яку влаштували індонезійські студенти, протестуючи проти „японської експлуатації" Індонезії. Як відомо, метою поїздки японського прем'єра було затіснити зв'язки з країнами Південно-східньої Азії, яка під сучасну пору є тереном японської економічної експансії і де Японія має великі капітальні інвестиції. Всі ці країни в часі Другої світової війни були окуповані Японією і пережили важкий японський поліційний терор, пам'ять про який збереглася серед населення. Виступаючи на пресовій конференції, японський прем'єр відзначив, що критика сучасної японської економічної політики є оправдана і що з боку Японії будуть пороблені заходи, щоб все це поправити. Він вказав одночасно на це, що економічний добробут держав Південно-східньої Азії є тісно пов'язаний з економічною ситуацією в Японії і що економічна співпраця між Японією і цими державами є в обопільному інтересі.

Започатковано акцію на оборону української православної церкви в Житомирі

(УІС „Смолоскип") — 4-го січня 1974 року світ облетіла вістка, передана міжнародними пресовими агенціями з Москви, про плян совєтських властей знищити українську православну церкву св. Богоявлення в Житомирі. В обороні церкви стало 30 вірних Житомира, які звернулися відкритим листом до Л. Брежнєва, М. Підгорного і російського патріярха Пімена, прохаючи зберегти цю церкву, не лише як місце для молитви, але і як культурну й історичну пам'ятку.

Коли тільки вістка про заміри зруйнувати ще одну українську цінність дісталася на Захід, „Смолоскип — Організація на Оборону Людських Прав в Україні", зразу звернулася обширним листом до ЮНЕСКО та багатьох Церков і міжнародних організацій, стаючи в обороні церкви та проти її руйнування. В листі, який підписав віцепрезидент „Смолоскипу" для зовнішних справ д-р Андрій Зварун, наводиться факти совєтського культурного ґеноциту в Україні — спалення архіву й бібліотеки Академії Наук УССР 14 травня 1964 р., спалення архівів і книжкового фонду в церкві св. Юра у Видубицькому манастирі 26 листопада 1968 р., спалення архіву і документів у Великій Синаґозі в Одесі в 1969 р. та спалення бібліотеки в Тарту (Естонія), Ашхабаді (Туркманія), Самарканді (Узбекістан).

Навівши ці й інші приклади, в листі стверджується, що ані одного подібного прикладу нищення історичних і культурних пам'яток не було і немає в Російській федерації.

В листі поставлено такі домагання до ЮНЕСКО:

„Щоб ЮНЕСКО, згідно зі статтею 1, розділ 1 Газької конвенції про захист культурних цінностей з 14 травня 1954 р. (яку ратифікував СССР і уряд Української ССР 9 січня 1957 р.).—

(а) Вислав міжнародну комісію експертів, які оцінили б історичну й культурну вартість української православної церкви св. Богоявлення в Житомирі та винесли рішення чи її включити, згідно з точкою 6, стаття 1, розділ II цієї Конвенції, у „Міжнародний реєстр культурних цінностей, що перебувають під спеціяльним захистом";

(б) взяло під свою (ЮНЕСКО) опіку цю церкву, згідно з 23-ою статтею Газької конвенції;

в) Поробило всі можливі заходи перед урядом СССР і УССР, щоби зупинити знищення цієї церкви".

Цілою акцією оборони житомирської церкви кермує з рамені „Смолоскипу" д-р А. Зварун, який рівночасно звернувся до чисельних міжнародних організацій, Світової Ради Церков, Папи Павла VI-го, щоби вони інтервеніювали перед совєтськими властями в її обороні. Рівнож вислано в цій справі відповідну документацію і відбитку фотографії Богоявленської житомирської церкви до багатьох українських церковних діячів, суспільно - громадських і культурних установ.

Зріст коштів прожитку зліквідував підвишки заробітних платень

Вашингтон. — Переведена урядовцями З'єднаної економічної комісії Конґресу перевірка виказала, що більшість людей мають рацію, коли підозрівають, що підвишки в їхніх минулорічних платнях були зліквідовані підвишками в цінах. Згідно з цією перевіркою помиляються ті речники Уряду, які твердять, що протягом 1973-го року рівень життя в Америці продовжував зростати, бо насправді купівна спроможність пересічного американця протягом минулого року впала на 1 відсоток. Вислід цієї перевірки був оприлюднений в неділю, 13-го січня, демократичним сенатором Гюбертом Гомфрі з Міннесоти, який також сказав, що, на його думку, ситуація буде ще гіршою в 1974-го році, бо через існування енерґетичної кризи багато людей будуть звільнені з праці, а ціни на різні продукти зростуть ще більше.

УНІГУ одержав книгозбірку д-ра Г. Дмитрова

Представники Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету перебирають книгозбірню св. п. д-ра Дмитрова. На фото (зліва): професори Омецінський і Гадзінський, Е. Касинець та пані Дмитрів.

Рочестер. — Пані М. Дмитрів, вдова по сл. п. д-рові Григорієві Дмитрову, сповнила 14 грудня 1973 р. бажання свойого покійного мужа, висловлене в його завіщанні, і подарувала його прецінну колекцію україніки — 869 кних до бібліотеки Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ). При акті передачі в домі пані Дмитрів в Рочестері були професори Гадзінський і О. Омецінський, М. Лялька і бібліотекар УНІГУ — Едвард Касинець. У підготуванні до передачі книгозбірки брали участь, багато напрацювавшись, пані і пан Демиденки та пані Г. Гадзінська.

Книгозбірка д-ра Дмитрова повстала у висліді його більш ніж 2-літнього систематичного комплектування важливих видань. У цій збірці: словники, вибрані твори визначних українських авторів, мовознавчі і літературознавчі наукові праці.

В додатку до дарунку бібліотеки її мужа(пані Дмитрів згодилась встановити „Фонд д-ра Дмитрова", який служитиме для дальшого збагачування підручної бібліотеки Інституту новими книжковими появами.

Зараз цілу подаровану збірку книг каталоґізується.

Крім сповнювання своїх обов'язків як лікар, д-р Дмитрів написав дві книжки: „Проти хвиль", спогади лікаря (1964 р.) і в „Боротьбі за правду" (1970 р.), в яких читач знайде багато цікавих біографічних інформації про автора.

Куба ще не готова на комунізм — каже Кастро

Гавана, Куба. — Кубинський прем'єр Фідель Кастро минулого тижня заявив, що „кубинці ще не готові жити в комуністичній системі". Він признався, що кубинський уряд і Комуністична партія помилково старалися штучно приспішити перехід із „стадії соціялізму до стадії комунізму". Ця поспішність, сказав Кастро, була спричинником багатьох несправедливостей та помилок. Кубинський комуністичний лідер сказав, що існували помилки щодо встановлення заробітних платень деяких робітників, неправильно й марнотратно вживалося такі публічні ресурси, як вода та електрика, а також слабо розвивалися комунальні послуги, наприклад, транспортація та комунікація. Кастро сказав ще він не думає „відступати від комунізму", а тільки виправити помилки минулого, бо ми є соціялістами й хочемо стати комуністами".

Японська економічна експансія у Південно-східній Азії

Токіо. — У зв'язку з відвідинами японським прем'єр-міністром Какуєм Танакою держав Південно-східньої Азії (Філіппін, Тайлянду, Сінґапуру, Маляйзії і Індонезії) головну увагу притягає японська економічна політика у цих країнах. Справа в цьому, що на долю цих п'яти держав припадає 10 процентів всього японського товарообороту. Тільки з однієї Индонезії Японія імпортує 16 процентів свого загального імпорту нафти. Південно-східні азійські держави важливі для Японії як джерело сирівців для японської промисловости, а також як ринок збуту на японські промислові товарі. Як відомо, всі ці п'ять держав разом нараховують понад 200 мільйонів населення.

Японські приватні капіталовклади в окремих країнах Південно-східньої Азії виглядають так: в Тайлянді — 83,3 млн. долярів, в Маляйзії — 48,8 млн. дол., на Філіппінах — 377,2 млн. дол., в Сінґапурі — 47,8 млн. дол., а в Індонезії — 354,1 млн. Крім того ці держави користуються значними японськими державними кредитами: Індонезія на суму 825,5 млн. дол., Тайлянд — 267 млн. дол., Маляйзія — 167 млн. дол., Сінґапур — 10 млн. дол., Філіппіни — 146 млн. дол. Коли йдеться про загальний товарооборот всіх цих держав, то на саму Японію припадає 22 проценти всього товарообороту, що вказує на виключно важливу ролю, яку займає Японія у господарському житті держав Південно-східньої Азії.

Треба відзначити, що серед населення Південно-східньої Азії продовжує існувати неґативне до Японії наставлення, враховуючи японську колоніяльну політику в роки Другої світової війни. З цих причин в окремих державах японський прем'єр-міністр зустрівся з протияпонськими демонстраціями. Як відзначує лондонський „Таймс" з 10 січня, одним із завдань японського прем'єр-міністра є розвіяти неприхильне до Японії наставлення і забезпечити тривке пов'язання цього простору і його добробут з Японією і її економікою.

„Правда" називає Солженіцина „зрадником"

Москва. — На сторінках газети „Правда" офіційного органу ЦК КПСС, появилася 14 січня стаття з гострим нападом на А. Солженіцена за його книжку „Архіпелаґ ГУЛаґ 1918-1956". В статті стверджується, що подані в цій книжці інформації про совєтську тюремну систему є „фальсифіковані" і „сфабриковані з метою прислужитися силам імперіялістичної реакції". „Правда" називає А. Солженіцина „суцільно неморальним", „зрадником", „відступником", „провокатором" „активним - совєтчиком", „реакціонером", „прихильником земельновласницького і капіталістичного режиму". Автор статті І. Соловєв засуджує всі без винятку твори Солженіцина, а на тему найновішого твору пише, що в ньому совєтську дійсність в час Другої світової війни Солженіцин з'ясовує з точки зору нацистської Німеччини.

НАЙБІЛЬШЕ В СВІТІ ЛЕТОВИЩЕ

Даллас, Тексас. — У неділю, 13-го січня тут офіційно відкрито найбільше в світі летовище, яке обслуговуватиме два великі міста Тексасу. Тому й назва цього летовища є „Даллас-Форт Ворт Ерпорт". Площа нового летовища занимає 17,500 акрів, а довжина його рівняється віддалі між Бруклином, Ню Йорк і Нюарком, Ню Джерзі.

ВІДВІДУВАННЯ БОГОСЛУЖЕНЬ

Принстон, Ню Джерзі. — Згідно з опитуванням, переведеним Інститутом Ґаллупа, в минулому році пересічно 40 відсотків дорослих американців кожного тижня відвідували Богослуження в церквах і синагогах. У 1971-му та 1972-му роках такий самий відсоток дорослих американців реґулярно відвідував Богослуження.

АРҐЕНТИНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕБИРАЄ КОНТРОЛЮ НАД ЕКСПОРТАМИ

Буенос Айрес, Арґентина. — Уряд перона Хуана повідомив, що незабаром перебере в свої руки контролю над експортом пшениці, кукурудзи та деяких родів корму для рогатої худоби.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Satu'day & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безсилля режиму й КГБ

Справа Солженіцина й опублікування ним закордоном книги „Архіпелаг ГУЛаг" з ревеляціями про народовбивство в совєтських концаборах і тюрмах в 1918-1956 роках й із ствердженням, що встановлена в ці роки система терору триває ще й сьогодні, може бути доказом, що в деяких випадках цілий кремлівський режим і його всесильний нібито КГБ цілком безсильні в боротьбі з однією людиною. Минуло вже три тижні від появи книжки, а проте ж кагебівський режим таки не відважився застосувати у відношенні до Солженіцина таких традиційних „адміністративних заходів", як арешт, суд і тюрма чи й запроторення у психіятричну лікарню. Подібно, як у випадку із акад. А. Сахаровим минулого року, компартійні чинники і їхній КГБ мусять обмежуватися до громлення невигідного їм Солженіцина у пресі і в радіо, використовуючи для цього подиктовані чи спрепаровані ними ж „заяви" й „голоси" сателітної й закордонно - комуністичної преси. Це не виключає можливости, що одного дня терпець кагебістів може увірватися і вони абож допоможуть Солженіцинові „несподівано померти", абож запроторять його під опіку „психіятрів" з режимних „науково - дослідних інститутів".

Водночас із цим минулорічна справа Сахарова і теперішня справа Солженіцина є показовим прикладом для цього якою допоміжною для боротьби за свободу і народів у Совєтському Союзі може бути світова опінія і її реакція на такі чи інші події в СССР. З тих чи інших причин, в обличчі таких чи інших політичних й економічних вимог кремлівське керівництво мусить таки оглядатися на те, як зареагує західній світ на кагебівські намагання „унешкідливити" такого Сахарова чи Солженіцина і примусити їх до мовчання чи й до відкликування їхніх поглядів і думок. Якщоб українці у вільному світі змогли були своїми протестами і демонстраціями змобілізувати світову опінію на оборону українських дисидентів, так, як вона була змобілізована на оборону Сахарова і Солженіцина, то московський режим в Україні не відважився б ув'язнювати Світличного, Сверстюка, Чорновола й інших українських дисидентів і такий, наприклад Іван Дзюба не мусів би каятися і проголошувати засудження своїх поглядів.

Консолідація комуністичних сил

Москва використала 15-річчя журналу „Проблеми миру і соціялізму" для дальшої консолідації розхитаного комуністичного руху і для своєрідної „генеральної проби" напередодні запланованого світового комуністичного конгресу. Про те, що зі світовим комуністичним рухом не все гаразд — не приходиться говорити. Тривала совєтсько- китайська полеміка, яка від довшого часу не сходить зі сторінок совєтської і китайської преси, а також з преси комуністичних партій у різних країнах, засвідчує про розкол, якого мимо всіх зусиль не вдалося досі поладнати. Враховуючи такий фактичний стан, керівництво КПСС вже від якогось року робить заходи, щоб відбути черговий світовий конгрес, який мав би остаточно зайняти становище до „китайської схизми" і формально усунути Китайську комуністичну партію та її союзників із „світової комуністичної спільноти".

В днях 7-9 січня в Празі відбулася нарада представників „комуністичних і робітничих партій для обговорення праці журналу „Проблеми миру і соціялізму" за 1972-1973 роки. В нараді взяли участь представники 67 комуністичних партій, які заступають промосковські позиції. Інформуючи про цю нараду, газета „Правда" з 10 січня відзначає, що учасники наради обміркували поточні питання комуністичного руху у світі і прийняли постанови щодо спрямування праці згаданого журналу по лінії посилення „боротьби комуністів проти головного ворога народів — імперіялізму, опорою якого є американський імперіялізм, за мир, демократію, національне і соціяльне визволення, за соціялізм і комунізм, за єдність міжнародного комуністичного руху на принципах марксизму - ленінізму, пролетарського інтернаціоналізму, відповідно до загальновизнаних норм відносин між комуністичними партіями".

На окремому „урочистому засіданні" 9 січня видвигнено питання „значення ідейної і політичної єдности в рядах міжнародного комуністичного і робітичого руху", мовляв, „постійне скріплювання його єдности — є невідкладне завдання".

Цей заклик має свою вимову в обличчі опублікованого у тому ж числі газети „Правда" матеріялу про „реакційну суть маоїзму", мовляв, китайські комуністи відійшли від „основних принципів марксизму - ленінізму", оформивши „міт про „ворожість" СССР".

Ф. Лукіянович

ДОБРОВІЛЬНЕ ВІЙСЬКО У ЗСА

До січня минулого 1973-го року побір до збройних сил ЗСА був примусовий і відбувався за певною схемою льотерії. Новобранці були поділені згідно з віком, студіями та подружнім станом на декілька груп. В міру потреби, покликали потрібну кількість кандидатів, оголошуючи, які саме групи повинні ставитись до своїх бранкових округ. Одначе, від січня м. р. за узгідненою із Президентом і Департаментом оборони ухвалою Конгресу, замість льотерійної системи покликань, до збройних сил ЗСА приймають на підставі добровільних зголошень.

Із трьох родів зброї — у летунстві та воєнній фльоті вимагають довшого вишколу та освіти не меншої як середня, тому про них говорити не будемо. Займемось тільки наземними силами, що охоплюють військо (армію) та корпус морської піхоти. Отож подаємо огляд війська, що в більшій частині складається із добровольців, по кінець листопада 1973-го року. В більшій частині тому, що певна кількість вояків із льотерійної системи докінчують ще свою повинність.

ПЛАТНЯ ТА БОНУСИ

Щоб оминути непорозуміння, на самому початку треба сказати, що оті добровольці чи охотники, це добре платні наємники, для яких, спонукою вступити до війська не був патріотизм але гроші.

Ще з Европи пригадуємо собі, як перебуваючи в таборах, бачили ми, як вояки ЗСА одержували на сніданок яєшницю, хліб, мармеляду та каву, на обід та вечерю м'ясо із яриною та солодким часом морозивом, та були зодягнені від шкарпеток до шапки. Крім цього, вояки користувались „Піксом", або змогою закупити різний крам по значно дешевій ціні.

Тепер, кожний новобранець - доброволець, що зобов'язується відбути два роки військової служби, крім повного утримання, дістає 326 долярів місячно, як початкову платню. Це є більш як тричі стільки, що одержували вояки раніше, перед добровільним зголошенням. Ті, що підписують контракт на чотири роки т. зв. „фронтової служби", додатково одержують бонус на 2.500 долярів.

Крім цього, на рахунок часу військової служби та покриття більшости видатків на такси, вояки можуть брати курси на університетах. На вправи стріляння, для прикладу, вже не потребують маршувати, їх довозять до стрільниць охолодженими автобусами. Новобранців, вже не звуть „рекрутами", тільки „джентлменами".

СТАН І НЕЗДІЙСНЕНІ НАДІЇ

В умовах такої платні і благ та відсутности загрози війни, здавалося б, що під бранковими станицями будуть довгі черги добровольців та що намічену квоту швидко виповнять.

Проте, як не дивно, так воно не є, не зважаючи навіть на високий відсоток безробіття тих, що закінчили середню освіту.

Стан наземних військ ЗСА намічено на 814 000 вояків. В цьому плянуванні, сподівались, що зголоситься 158-000 добровольців, але зголосилося тільки 132 000 хлопців та дівчат, отже до запланованої кількости недостає ще 27 000, або 17%.

Якщо поповнення новими кадрами відбуватиметься далі такими самими темпами, то за п'ять літ наземні війська втратять свою боєздатність, бо матимуть заледве 70% із наміченого стану.

Великі надії були пов'язані із впровадженням закону про добровольців. У В'єтнамі було багато випадків, що вояки стріляли своїх старшин в боях із-заду, відмовляючися виконувати їхні накази та зокрема прикрою справою були десятки тисяч дезертирів, що знайшли захист у Швеції, Канаді та інших державах.

„Такі випадки не повторяться у добровільців, — казали оптимісти, — бо ці молоді люди підписували контракти добровільно та зі свідомістю своїх зобов'язань. Забували ці оптимісти про дикі страйки робітників, хоч вони одобрили точки контракту підписаного їхньою робітничою спілкою.

НЕДОЛІКИ В РЕКРУТУВАННІ

Підставовий вишкіл новобранців відбувається у шістьох великих осередках. Після відбуття вишколу розділюють вояків по різних частинах.

Раніше, на рекляму військової служби видавано 27 мільйонів долярів, цього року, ці видатки досягли 35 мільйонів долярів, із відомим вислідом.

Із впровадженням нової системи, число працівників бранкових округ зросло на 785, так що їх тепер є 3.000, але їхнє число заплановано збільшити до 4 725 працівників.

В загальному, на цілі ЗСА бранкові станиці виконали квоту рекрутування новобранців на 83%. Але Філядельфійська округа наприклад виконала свою норму тільки на 70%. Таким станицям дорікають „Не сидіть, мовляв, хлопці, за порожнім бюрком, а йдіть в народ „просвіщати молодь. Вам платять за рекрутування, а не за сидження".

Якщо в таких станицях заблукає теж якась загублена душа, то такому кандидатові, представляють все в найкращих барвах, щоб тільки підписався під перерваними лінійками.

під перерваними лінійками. Тому то й трапився такий випадок, що на вишколі, один рекрут склав на купу увесь свій виряд, та заявив, що про вправи та обов'язки, йому нічого не сказали.

В погоні за кандидатами, бранкові працівники посувались так далеко, що допускались незаконних дій, в наслідок чого, 107 із них були звільнені або дисципліновані за такі провини, як фальшування свідоцтв закінчення середньої школи, підроблення вислідів іспитів (тестів), та подібне.

Бували випадки, що до вишкільних центрів присилали із бранкових округ таких товстих рекрутів, що їх треба було спершу відтовщувати, а також і таких, що слова не розуміли по-англійськи. Їх слід було відіслати до мовної школи, — але коли такий рекрут мав би перейти підставовий вишкіл?

ІНШІ ПРОБЛЕМИ

Та це тільки частина недоліків добровільного війська. Запитані відносно проблем старшини та підстаршини вимилали дати безпосередню відповідь.

Сержант Джеймс Едді, що після 23-річної служби має незабаром відійти на пенсію, учасник корейської та в'єтнамської війни, заявив: „Дисципліна у війську впала на 75%. Я не говорю про всі блага, що їх вояки одержують тепер, але якщо прийде до війни, я не хотів би бути з ними. Їх вбиватимуть, як мух".

Інший вишкільний підстаршина висловився: „Майбутня війна, полягатиме на оруднуванні технічними влаштуваннями. В раніших річниках, посередній рівень був два роки університету. Тепер нижче середньої школи. Кому маємо довірити електронічні обліки, якщо він навіть і карти прочитати не вміє?"

Опозиція до добровільного війська посилюється також у Конгресі. Голова Комісії Збройних Сил, Едвард Геберт із Луїзіяни, заявив, що за три роки, таке військо піде в дубину, бо його платні з'їдають 67% бюджету. За що тоді купувати виряд, устаткування та зброю? — запитав він.

Із застереженнями виступила також Комісія Розділу Фондів, що із пропонованого президентом бюджету врізала 2,8 біл. долярів. Критично поставився також ген. Вільям Вестморленд кол. голова об'єднаних шефів штабу.

ІНШИЙ АСПЕКТ ТА РОЗВ'ЯЗКА

Крім двох вищезгаданих, виринає ще інша проблема збройних сил ЗСА. Це расове відношення.

Читачі пригадують собі мабуть із читання преси про бійки між білими і чорними вояками у Зах. Німеччині, на деяких базах, та в останнє голосну справу на літаконосці Джеймс Форестал, де чорні моряки, б'ючись із білими, запалили корабель, що спричинило один мільйон втрат.

Раніше, расове відношення в армії відзеркалювало відсотковість населення чорних у країні — 13%.

В теперішньому добровольчому війську, чорних є на 30% із чого, половина їх є у фронтових частинах, а 30% парашутистів є чорні. Є всі дані, що цей відсоток, якщо так далі йтиме, збільшиться в користь чорних.

Критики висловлюють побоювання, що чорні настільки зростуть в силу, що їх, наче Франкенштайна, неможливо буде контролювати. Уявляєте собі, як вони будуть реагувати, якщо б їх післати втихомирювати внутрішні заворушення негрів, запитують критики?

Щоби виповнити квоту, є різні пропозиції, як найбільше дівчат рекрутувати і наймати цивільних працівників для виконування адміністративних та бюрових праць тощо.

Уважаю, що остаточний вихід із цієї незавидної ситуації—це поворот до старої бранкової системи. І хоча Конгрес не бажає цього, то у виборі між небоєздатним військом та поворотом до примусової системи бранки, треба буде вибрати менше зло— а саме, поворот до старої системи.

Передбачують, що до цього дійде за кілька літ і що поворот до примусової бранки оздоровить болячки збройних сил ЗСА.

Богдан Кравців

„МОЙСЕЙ" І. ФРАНКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У ВИДАННІ АМЕРИКАНСЬКОГО НТШ

(1)

В літературних колах і серед багатьох поколінь українських читачів останнього сімдесятиріччя утвердився погляд, що „Мойсей" Івана Франка — це вершинний твір його поетичної творчости, другий — за справедливим визначенням проф. Юрія Шевельова — „Заповіт" української літератури. Тому ж і зрозуміла та шаноблива увага, що нею користується ця Франкова поема в літературних, наукових і читацьких колах української діяспори і водночас із цим приховувана нехіть до „Мойсея" у совєтському офіційному літературознавстві.

Не враховуючи багатьох передруків у збірних виданнях, Франкова поема „Мойсей" була опублікована на еміграції вже після Другої світової війни двома окремими книжковими виданнями, здійсненими Українською Вільною Академією Наук: перше — за редакцією проф. Степана Гаєвського (пізнішого архиєпископа Сильвестра) і з його ж розвідкою про „Мойсея" у видавництві „Криниця" в Кронбергу, Західня Німеччина, 1948 року, і друге — за редакцією проф. Юрія Шевельова з фронтиспісом й ініціялами Олени Кульчицької та в мистецькому оформленні Якова Гніздовського у в-ві УВАН у ЗСА 1968 року. Особливо цінним не тільки з мистецького, але і з наукового погляду було це останнє видання: крім статтей проф. Ю. Шевельова „Що ми знаємо про поему" та „Поза межі можливого: Другий „Заповіт української літератури", до нього увійшли також варіянти тексту, відкинені Іваном Франком, його передмови до перших видань „Мойсея" і передрук одноіменної поеми Корнила Устіяновича з 1891 року. Нарік, 1969 року, появився „Мойсей" І. Франка у французькому перекладі А. Свірка і з його ж передмовою у Брюсселі в Бельгії. Ще до війни, 1938 року, був виданий у Ню Йорку перший переклад „Мойсея" англійською мовою, здійснений відомим українським перекладачем у ЗСА Вол. Семениною з доброю статтею С. Шумейка про Франка і передмовою перекладача про поему. Видання цього першого англомовного перекладу „Мойсея" було зреалізоване заходами Об'єднання Українських Організацій в Америці і на кошти Українського Народного Союзу.

Як це не дивно, але в Українській ССР, де режимні літературознавці так багато й широко розписуються про Великого Каменяра і його „революційно - демократичну" творчість, Франкового „Мойсея" бояться пригадувати українським читачам, підкреслювати місце і значення цієї поеми у творчості Франка. У виданнях вибраних його творів поему „Мойсей" передруковують, але ж окремими книжковими виданнями для широких читацьких кіл не публікують. За усіх понад 50 років існування УССР Франкового „Мойсея" видали там тільки один раз — ще 1930 року в Державному Видавництві України (з передмовою О. Фінкеля) в Харкові. В деяких совєтських бібліографіях не занотовують навіть четвертого видання, що появилося 1930 р. у в-ві „Чорногора" в Коломиї, яке насправді було п'ятим, бож був виданий „Мойсей" за дозволом російської військової цензури з 17 серпня 1916 року в Києві 1917 року у в-ві „Криниця".

Беручи все це до уваги, можна було тільки вітати надруковане у „Свободі" ч. 134 з 19 липня 1973 року, повідомлення НТШ у ЗСА, що „Англомовний Мойсей Івана Франка зданий до друку", не зважаючи й на те, що в цьому повідомленні чомусь не згадано першого почину в цьому напрямку: першого англомовного перекладу цієї поеми, що його здійснив Володимир Семенина і що його видано у ЗСА ще 1938 року.

„Геніяльна поема Івана Франка „Мойсей" — сказано в цьому пресовому повідомленні НТШ у ЗСА — вже давно вимагала мистецького перекладу на англійську мову, щоб таким способом впровадити цю поему, як гідного репрезентанта української літератури, до всього англомовного світу. За цю справу взялось Наукове Т-во ім. Шевченка в Америці, щоб цим виданням звеличати також ювілей сторіччя НТШ. Переклад виконала відома поетка Віра Річ. Щоб видання мало репрезентативний характер, замовлено до (може: для? — Б. К.) нього графічні ілюстрації у відомого артиста-графіка Мирослава Григорієва... Разом з „Мойсеєм" входять до цього видання ще інші, поеми Івана Франка та окремі його вірші. Передмова Кларенса Меннінга дає читачеві історичне тло діяльности І. Франка і характеристику його поетичної творчости. Проф. В. Лев дав біографічний нарис Франка" (мало б бути: про Франка — Б. К.). В дальшому змісті цього повідомлення згадується, що редакційну колегію цього видання творять проф. В. Лев і проф. М. Стахів і про поїздку останнього до Торонта в липні 1973 для полагоди всіх питань, зв'язаних з технічним оформленням книжки. Наприкінці стверджено, що „високі кошти цього видання покриває у великій мірі спадщина сл. п. Василя Тимчука з Лос Анджелесу, Кал., та дар пані Еви Сташків з Маямі, Флорида".

Наприкінці 1973 року англомовний „Мойсей" американського НТШ справді таки появився, як і сказано було в повідомленні, на люксусовому папері, у твердій полотняній обгортці з мистецькою віньєтою роботи М. Григорієва. Розпродувано це видання під час „Ювілейного Наукового Конгресу для відзначення століття НТШ", що відбувався в Ню Йорку в листопаді мин. року. Можна набувати виданого 1973 р. „Мойсея" також по книгарнях, не зважаючи на суґестії деяких читачів, щоб його стягнути з продажу. Ціна 7.00 дол.

На другій із заголовних сторінок здійсненого американським НТШ видання „Мойсея" надруковано англійською мовою, що це видання Наукового Товариства ім. Шевченка і пронумеровано його фатальною цифрою, як том XIII серії „Українська література", виданої досі виключно українською мовою. Під цим вміщена відзнака сторіччя НТШ теж англійською мовою. Далі йде недоладно перекладена довідка про автора мистецького оформлення видання, надрукована з помилками проти прийнятого в англомовних виданнях правопису назв і тексту на заголовних сторінках. З такими ж по-

(Закінчення на стор. 4-ій)

I. Вовчук

ДО ПОЛОЖЕННЯ В УКРАЇНІ І ЗАВДАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У СВІТІ

(Відтворена з пам'яті доповідь, виголошена на Другому СКВУ — Торонто)

(5)

Національна ідея заперечує великодержавний т. зв. інтернаціоналізм з політикою обмосковлення і русифікації та нищення всього, що не кориться уніфікаційному тискові єдинодержавства. Об'єднані національною ідеєю сили нації змагаються за повноту суверенного державного і культурного життя нації; за повноту її суверенного внеску всіх творчих виявів у вселюдську скарбницю. Національна ідея, об'єднуючи національні сили в боротьбі проти большевицького єдинодержавства, обороняючи всебічний розквіт творчого національного генія, не вбиває і не витісняє, а „капіталізує" безмежжя інших благородних людських і, збагативши їх у національному кліматі, повертає світові.

Через націю, через свій нарід людина належить до людства. Це нинішнє дещо нагадує двадцяті роки, коли в обороні завойованої державности національні сили, розриваючи духові зв'язки з Московською Патріярхією в церковному житті через великого Митрополита Василя Липківського проголошували, що „нація є неодмінною клітиною для найповнішого пізнання Христової науки". Тому відданість національної ідеї, всебічне пізнання через заглиблення в неї веде до найкращого пізнання і розв'язки глибинних соціяльних і духових проблем, що забезпечує всебічний розвиток націй і людини, її духового розвитку і добробуту. „Тисячолітні зусилля найкращих і найшляхетніших з людського роду пішли на те, щоб культивувати в людських грудях енергію людського духа.

Дух, що тіло рве до бою,
Рве за поступ, щастя й волю[16])

Не матерія, яка у большевиків є підвалиною всього, а „енергія духа виражає справжнє єство людини". Духова енергія творить смисл життя людських поколінь.

Політична філософія людей національно-політичного становлення в Україні далека від марксо-ленінського діялектичного матеріялізму, на якому ханат всевладної партії будує московський соціялізм, спираючись на ненависть у клясовій боротьбі. Дуже помиляються, в моєму переконанні, ті з нас, що звідціля єднають український рух спротиву з марксизмом і ленінізмом чи з національним комунізмом, які базуються на ненависті людей у клясовій боротьбі. А Валентин Мороз твердить, що на ненависті ще ніхто нічого не збудував. Розважаючи над проблемами людини і духового середовища, в якому формується людяність, Євген Сверстюк доводить, що „неможна жити на догмах ненависти, бо в людині живе щось вище за це".

❖

Вільну людину з національним хребтом, що його виробляли предки наші всією історією, В. Мороз протиставить в політичній філософії національного становлення бездушним роботам чи ґвинтикам, яких витворює система большевицького великодержавства за „замортизованими догмами" клясової боротьби. Бездушному автоматові, що є ідеалом большевицької тоталітарної системи, протиставиться творчу людину, творця громадської думки. Деградуючому суспільству людей автоматів, роботів, суспільству позбавленому національної структури, безгромадської думки Є. Сверстюк протиставить національну спільноту, в якій національна людина (а не мітична абстракція — „советский человек"), здобувши національний хребет, утверджує місце нації під сонцем. Громадська думка в національній спільноті, витворена вільними людьми, буде національною совістю, честю і порядністю. „Перед народом, — як перед Богом" — говорить Є. Сверстюк.

А В. Мороз, глузуючи з слизькохвостих скептиків" і „вчених поросят", що дозволили відчужити себе від нації, каже: „Знаю твердо: щасливі ті, що мають Бога". Бо: „немає Бога, — немає людей" — так говорить український нарід. В. Мороз почув це в перше від жінки на Поліссі, а пізніше „вже потім прочитав у модерного европейського філософа". Глибоким демократизмом, народністю пройнятий світогляд українського національно-політичного становлення, — український націоналізм, з яким воює большевицьке великодержавство, посилено шукаючи за брежнєвського володіння підтримки в русскому народі.

Національним гуманізмом насичена повість Є. Гуцала „Передчуття радости". Головний герой повісти, Антін Урсак об'їздить ровером приміські села. В одному селі натрапив він на похорон, ховали запеклого розбійника, який всім надокучив. За злочинство, як розповіла Антонові бабуся, „хтось його зарубав сокирою посеред ночі". Вбивці не шукатимуть, бо злочинець того заслужив: „туди йому й дорога, царство йому небесне". Люди задоволені, що позбулися злочинця („туди йому й дорога"), але зі слізьми ідуть за труною, — плачуть за людиною („царство йому небесне"). Вабуся, плачучи говорила: „Хоч кожне йому такого кінця зичило, а шкода, людину завжди жалко". Автор повісти через головного героя, висловлюючи жаль за вмираючою людиною, говорить: „І мені теж було шкода, мабуть старенька мала слушність". Йому шкода, коли людина, заплутавшись у відносинах (а їх витворюють люди), втрачає людське, перекреслюючи себе. А вона „не має права визбирати його (людського) в себе, бо це злочин перед самим собою".

На засадах людяности формується політична думка, визначаючи відносини між людиною і нацією. Злочин робить той, хто дається відчужити себе від нації. „І перед кожним з нас стоїть альтернатива: бути сином свого народу, або лукавим наймитом і малоросом" — говорить Є. Сверстюк, до відступників національної ідеї...

Національно політичне становлення (рух спротиву) в його леґальному вияві, почавши з оборони національної культури і прав людини, набрало національно-державницького характеру. Включаючи що далі то ширші кола української молоді, воно оформилося в політичну програму, відмінну від протирежимних опозиційних течій етнічної Росії. Російські опозиційні рухи при всій різноманітності домагаються поліпшення, усправнення існуючої системи імперського комплексу СССР. Всі вони, почавши від академіка А. Сахарова і кінчаючи демократичною програмою народів Росії, України і Прибалтійських країн", домагаються реформ большевицької імперії. Академік А. Сахаров в обох своїх зверненнях до уряду, вказуючи на банкроцтво совєтської системи, домагається реформ згори, щоб зберегти неподільність імперського комплексу СССР.

❖

У „Програмі Демократичного Руху народів Росії, України і Прибалтійських країн" говориться про боротьбу проти комуністичної диктатури КПСС, вказується на необхідність боротися за перебудову, зреформування системи СССР, але не чіпається імперських підвалин його, єдинодержавности СССР. Відомий російський дисидент Жорес Медведєв, аналізуючи стан опозиційних рухів і течій в сучасній Росії, вказує на пов'язаність русских демократичних сил з Національно Трудовим Союзом, який у своїй антикомуністичній діяльності обороняє єдинодержавство СССР. Характеристичним для різноманітних опозиційних течей в етнічній Росії є те, що у своїй протикомуністичній діяльності вони не завважують гостроти національної проблеми. Мов би не бачать жорстокости політики єдинодержавства з її маренням злити неруссі нації з „великим русским народом".

(Продовження буде.)

[16]) Євген Сверстюк „Собор у риштованні".

Відбувся пленум ЦК КП України

Київ. — Тут відбувся 10 січня пленум Центрального комітету компартії України, на якому зроблено підсумки виконання господарського пляну 1973 року, а також обмірковано заходи щодо виконання господарського пляну на 1974 рік. На пленумі, як інформує „Правда" з 11 січня, доповідав перший секретар ЦК КПУкраїни В. Щербицький. Газета інформує, що Українська ССР мала успіхи у своєму господарському розвитку на протязі перших трьох років останньої п'ятирічки. „За три роки приріст промислового виробництва досягнув 21,9 процентів при пляні 21,3. Випущено більше як на чотири мільярди рублів надплянової продукції. В минулому році одержано рекордний врожай зерна — в засіки держави засипано 1,070 мільйонів пудів хліба. Більше як це було передбачено пляном, заготовлено м'яса, молока, яєць".

На 1974 рік пляни виробництва значно збільшені, у висліді чого „перед трудівниками України стоять ще складніші і відповідальніші завдання. Їх виконання вимагатиме значного напруження сил, підвищення ефективности всіх галузей суспільного виробництва". Особливий наголос покладено на досягнення у сільському господарстві, ставлячи за мету „довести площу посіву зернових культур до 17,2 мільйона гектарів і забезпечити одержання врожаю менше 28-29 центнарів з гектара". Пленум зобов'язав всіх членів компартії до заходів на шляху виконання наміченого господарського пляну. Газета „Правда" подала, що під сучасну пору компартія УССР збільшилася, нараховуючи 63 тисячі первинних партійних організацій з вже понад 2,5 мільйонами членів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТОВАРИСТВО за ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
— ВІДДІЛ в ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. —

— влаштовує —

ПРОСФОРУ

в неділю, 20-го січня 1974 року

на яку запрошує Громадянство Елізабету і околиць.

Просфора відбудеться

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
при 214 Fulton Street
о год. 5-ій веч.

Ввесь дохід призначений на Фонд Блаженнішого Кир. Йосифа І.

Український Конгресовий Комітет Америки

— улаштовує —

Вперше на Північно-Американському Континенті

КОНЦЕРТИ

ГАННИ КОЛЕСНИК

(МЕЦЦО-СОПРАНО)

Солістка Київської Опери

Акомпаньятор: *Володимир Ратушний*

●

В ПРОГРАМІ — ТВОРИ КОМПОЗИТОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ТА СВІТОВОЇ КЛЯСИКИ, НАРОДНІ ТА СУЧАСНІ ПІСНІ.

●

КОНЦЕРТИ ВІДБУДУТЬСЯ:

НЮ ЙОРК — 27-го СІЧНЯ	ПІТТСБУРГ — 17-го ЛЮТОГО
БАЛТИМОР — 2-го ЛЮТОГО	РОЧЕСТЕР — 23-го ЛЮТОГО
НЮАРК — 3-го ЛЮТОГО	БОФФАЛО — 24-го ЛЮТОГО
ДЕТРОЙТ — 9-го ЛЮТОГО	КЛІВЛЕНД — 21-го КВІТНЯ
ЧИКАГО — 10-го ЛЮТОГО	ОЛБАНІ — 27-го КВІТНЯ
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ — 16-го ЛЮТОГО	БОСТОН — 28-го КВІТНЯ

Час і місце концертів в поодиноких місцевостях будуть своєчасно проголошені.

Увага! НЮ БРАНСВІК, БАВНД БРУК, МЕНВІЛ й ОКОЛИЦІ! Увага!
33-ій ВІДДІЛ ООЧСУ запрошує Всіх на

ТРАДИЦІЙНУ НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

що відбудеться

в суботу, 19 січня 1974, о год. 8 веч. в балевій залі VFW
600 Washington Avenue, Manville, N.J.

Оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА ■ Коктейл (вільний) — год. 8-8:45 вечора

Гостять господарі. Вигідна площа до паркування.

Українська Православна Парафія Святої Тройці
в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж., 836 Lyons Avenue, IRVINGTON, N.J.

повідомляє Українське Громадянство, що

у неділю, 20-го січня 1974 р. в церкві, після Служби Божої
(год. 11:30) — відбудеться

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК

у виконанні
ЦЕРКОВНОГО ХОРУ під кер. інж. ДМИТРА ОЛІЙНИКА
Після Концерту відбудеться

РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ-ОБІД
в ЗАЛІ ПАРАФІЇ

Щиро всіх запрошують на Різдвяний Концерт і Зустріч

о. ПЕТРО САГАЙДАЧНИЙ — настоятель
Л. ПАНІН — голова Парафіяльної Ради

УКРАЇНСЬКІ ЗЛУЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ВІДДІЛ УККА в КЛІВЛЕНДІ, Огайо

— влаштовують —

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

для відзначення

55 РОКОВИНИ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ

22-го СІЧНЯ 1918 р.

в неділю, 20-го січня 1974 року

о год. 4:30 по пол.
в NORMANDY HIGH SCHOOL
2500 W. Pleasant Valley Rd., Parma, Ohio

В ПРОГРАМІ: Апель комбатантів і молодечих організацій; відчитання проклямацій від посадників міст: Клівленду, Парми та губернатора стейту Огайо; святочне слово д-ра Михайла Папа, професора John Carroll Університету; виступ хору „Дніпро" — дир. Євген Садовський; деклямації й українські національні танки у виконанні молодечих організацій — керівник танцювального ансамблю Віктор Богуславський.

■

Того ж дня ранком, в усіх Українських Церквах, Католицьких і Православних, будуть відправлені УРОЧИСТІ СЛУЖБИ БОЖІ в намірені Українського Народу.

До масової участи запрошує все Українське Громадянство —

КОМІТЕТ

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

запрошує на відзначення

САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ 1918 і 1919

У вівторок, дня 22-го січня 1974 року посадник міста Йонкерсу Достойний Енджелло Р. Мартінеллі підпише проклямацію Українського Дня, а опісля відбудеться піднесення Українського Прапору на щоглу біля місцевого ратуша. Початок о год. 10-ій рано. Збірка учасників о год. 9.45.

Неділя, дня 27-го січня 1974 року

СЛУЖБА БОЖА

в Українській Католицькій Церкві СВ. МИХАЇЛА
о год. 10-ій ранку

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

Початок о год. 3:30 по пол.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
301 Палісайд Авеню, Йонкерс, Н.Й.

В програмі беруть участь: Достойний Посадник Енджелло Мартінеллі; слово почесного посадника о. шамбеляна Василя Федаша; святочна промова — д-р Володимир Савчак; виступ хору церкви св. Михаїла в Йонкерсі під мистецьким керівництвом д-ра Олега Сохана; мистецькі виступи юнацтва Осередку СУМА та Станиці Пласту. Віримо, що Українське Громадянство візьме численну участь у відзначуванні згаданих Річниць.

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 4-го січня 1974 р. у Блюмфілд, Конн. несподівано відійшла у Вічність на 47-му році життя, наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ, ДОНЬКА і СЕСТРА

бл. п.

ІВАННА з МУЛІЦЬКИХ ЧЕРНИГА

Горем прибиті:

ІВАН — муж
ЮРКО і НЕСТОР — сини
ЄЛИСАВЕТА і МИКОЛА МУЛІЦЬКІ — батьки
МЕЛАНІЯ КУЗЬМА — сестра з чоловіком РОМАНОМ та дітьми: НАТАЛЕЮ, УЛЯНОЮ і ПЕТРУСЕМ
ІВАННА ГРИНЬ і ЛЮБА КОПИСТИНСЬКА — тіточні сестри

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла несподівано у Вічність дня 21-го грудня 1973 року наша Найдорожча МАМА і БАБУСЯ

бл. п. ТЕКЛЯ ІВАСЬКІВ

учителька народніх шкіл на Рідних Землях, Німеччині і в Канаді, невтомна народня діячка, членкиня і голова Ліги Українських Католицьких Жінок при церкві св. о. Николая в Торонті, Канада.

Покійна народилася 19-го лютого 1899 р. в селі Денисові, Західня Україна.

Похорон відбувся в середу, 26-го грудня 1973 р. з церкви св. о. Николая в Торонті, Канада.

Цією дорогою складаємо нашу подяку:

Високопреподобним і Всечеснішим Отцям за відслуження Панахид і відпровадження Покійної у Вічну Дорогу: Мітратові Петрові Хомикові, деканам: Іванові Сиротинському і Тарасові Гарасимчукові, ігуменові Борисові Кибі, ЧІІ, Василеві Широму, ЧІІ, Михайлові Харині, д-рові Юрієві Федорову, радникові Володимирові Жолкевичеві, Юліянові Микитин, Остапові Гощуляковi і Володимирові Шараневичеві.

Дякуємо всім нашим дорогим Односельчанам із села Денисова, Своякам, Друзям, що прийшли нам з поміччю і словами потіхи в цю сумну годину.

Дякуємо Лідзі Українських Католицьких Жінок за похоронну трапезу.

Дякуємо п. Василеві Заліщукові, власникові похоронного заведення „Вільям Фюнерал Чепел" за ввічливу обслугу і зрозуміння.

Всім, Хтонебудь прийшов нам з потіхою, в ці скорбні дні, з квітами і молитвами для Покійної — щиро дякуємо. Хай милосердний Господь сторицею Вам заплатить.

Ваші вдячні і горем прибиті:

син — інж. АРКАДІЙ ІВАСЬКІВ з дружиною СТЕФОЮ і дітьми
син — інж. ЛЮБОМИР ІВАСЬКІВ з дружиною МАРІЙКОЮ
дочка — ІЗИДОРА ДОБРЯНСЬКА з мужем ІВАНОМ і дітьми
внук — АНДРІЙ БАЙРАК
зять — о. МИРОСЛАВ БАЙРАК

„Правда" продовжує напасті на сенатора Джексона

Москва. — Газета „Правда", орган ЦК КПСС, продовжує містити свої напасливі статті проти сенатора Генрі Джексона. Як відомо сенатор Джексон є одним з найбільших противників статусу упривілейованої держави для СССР в торговельних справах до часу, аж Совєтський союз дозволить вільно еміґрувати з СССР жидам і людям інших національностей. Очевидно в писаннях „Правди" є багато повторень і ще більше совєтської лайки, що вони її стосують не тільки до Г. Джексона, але до всіх, що ставлять під сумнів політику Москви. Замітна в останній замітці „Правди" про Джексона згадка, що „цей прихильник сіонізму і ворог Радянської країни" може стати в будучому Президентом ЗСА.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що з волі Всевишнього відійшов від нас в суботу, 12-го січня 1974 р. наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БАТЬКО

бл. п.

ПЕТРО ПОСЛУШНИЙ

на 58-му році життя.

ПАНАХИДА — у вівторок, 15-го січня 1974 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Гасина, 4244 Old York Rd, у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН — в середу, 16-го січня 1974 р. з того ж похоронного заведення, о год. 8:30 ранку до церкви Царя Христа, а опісля на цвинтар на Факс Чейс.

В глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА
донька — ЛІДА
брат — ВАСИЛЬ з дружиною, синами і невісткою
і Рідня в Україні

ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ в НЮ ЙОРКУ
ділиться сумною вісткою, що дня 12-го січня 1974 року відійшов у Вічність на 57-му році життя

бл. п.

ЄВГЕН ДАНИЛЮК

секретар Дирекції Пластової Фундації в Ню Йорку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПАНАХИДИ — в понеділок та вівторок, 14-го і 15-го січня 1974 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в середу, 16-го січня 1974 р. з похоронного заведення П. Яреми в Ню Йорку, до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

●

Родині Покійного складаємо глибокі співчуття.

Український Хор „Думка" в Ню Йорку

ділиться сумною і болючою вісткою з Членами, Симпатиками і Звеличниками української пісні, що дня 12-го січня 1974 р. ненадійно і передчасно відійшов у Вічність його Член-Основник і довголітній Член Управи

бл. п.

ЄВГЕН ДАНИЛЮК

полишаючи у безмежному болю, не тільки свою власну, але і прибрану Ним Думкарську Родину, якій присвятив львину частину свого молодого життя.

Нехай же пам'ять про нашого взірцевого, незаступного і неіджалуваного „Геня" залишиться вічною у наших серцях.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

●

Опечаленій Дружині, Синам, Матері і усій ближчій і дальшій Родині пересилаємо наші найглибші вирази співчуття.

УПРАВА

Тяжким горем прибиті, ділимося сумною вісткою, що в суботу, 12-го січня 1974 року відійшов від нас у Вічність на 57-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, СИН і ЗЯТЬ, БРАТ і ШВАГЕР, СЕСТРІНОК та ВУЙКО й СТРИЙКО

бл. п.

ЄВГЕН СТЕПАН ДАНИЛЮК

абсольвент Богословської Академії у Львові та фармацевтичного факультету УТГІ в Мюнхені, активний член нашої церкви й громади.

ПОХОРОНИ в середу, 16-го січня 1974 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

НАДЯ — вдова зі синами НЕСТОРОМ і АДРІЯНОМ
ДАРІЯ — мама
ІВАН і АННА ЛОЗИНСЬКІ — теcті
СЛАВА МЕНЦІНСЬКА — сестра з мужем ОРЕСТОМ і доньками ОКСАНОЮ і ДАРЦЕЮ
РОМАН — брат з дружиною МАРТОЮ й синами: ОЛЕГОМ і АНДРІЙКОМ
МИРОЛЮБ ЛОЗИНСЬКИЙ — швагер
д-р БОГДАН ПИТЛИК — вуйко
ЗІРКА КОТЛЯР — сестрінка з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми
ЛІДА КРАМАРЧУК — сестрінка з мужем БОГДАНОМ і дітьми
НАТАЛКА ШИМКО — сестрінка з мужем ОЛЕКСАНДРОМ
РОМАН МАТВІЄНКО — сестрінок
ЮРКО МЕНЦІНСЬКИЙ — сестрінок з дружиною МАРТОЮ і дітьми
ближча та дальша Родина в Україні, Америці, Канаді й Австралії.

●

Замість квітів на могилу, згідно з бажанням Покійного, просимо про пожертви на добродійні цілі.

Субота, 19-го січня 1974 року
Год. 9-та вечора
Авдиторія Школи св. Юра в Ню Йорку
215 Схід 6-та вулиця

2-ий ВІДДІЛ ООЧСУ й ОСЕРЕДОК СУМА ім. ген.-хор. Т. ЧУПРИНКИ в НЮ ЙОРКУ — влаштовують

ТРАДИЦІЙНУ НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ (МАЛАНКУ)

Аранжер — акторка Іванна Кононів
Оркестра „Амор" — М. Романенка

Вечірній стрій побажаний. Столики замовляти в канцеляріях вище поданих Організацій.

На забаву сердечно запрошуємо Українське Громадянство і Молодь м. Ню Йорку й околиці!

ПЕРЕМОЖЦІ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ УНС ТА ЇХ ЗДОБУТКИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

усіми учасниками кампанії, зарівно жінками, як чоловіками.

Перше місце в цій кампанії зайняв секретар одного з детройтських Відділів УНС, Роман Татарський. Його велика перемога тим замітніша, що він щойно минулого року вперше взяв участь в організаторськім курсі УНС на Союзівці й щойно минулого року став секретарем свого 94-го Відділу. Р. Татарський придбав в останніх шести місяцях минулого року імпозантне число змагових точок 924. Його приятелі дорікали йому після закінчення кампанії за це, що не довів свого великого успіху до рівної тисячки точок! Друге місце за ним зайняв Василь Колодій, довголітній секретар Відділу УНС в Трой, який від чверть сторіччя належить до найбільш заслужених секретарів і найбільш успішних організаторів всього УНС. Він придбав на 20 точок менше, а саме 904. За ним примістилася, як згадано, пані Анна Гарас, яка здобула 779 точок, по ній на четвертому місці знайшовся також новий секретар з Ром і минулорічний курсат зі Союзівки, Василь Кобіто з 701 точками, а п'яте почесне місце на самому верху таблиці переможців зайняла друга жінка-секретарка 25-го Відділу з Джерзі Сіти, пані Квітка Стецюк, яка придбала 643 точки.

В другій п'ятці найбільш заавансованих учасників в кампанії є д-р Василь Палідвор, секретар з Ню Йорку, з 524 точками, Іван Петрунцьо секретар з Майнерсвил, Па. (519 точок), Андрій Кушнір, секретар з Філядельфії (483), п-і Ґльорія Пашен, секретарка з Клівленду, (445), та на десятому місці знайшовся д-р Атанас Слюсарчук, секретар з Детройту (411).

Слід відмітити особливо активну і успішну участь у кампанії жінок-секретарок і організаторок УНС. Крім згаданих пань А. Гарас (779), К. Стецюк (643) і Ґ. Пашен (455), дальше, за чергою, зайняли почесні місця між переможцями кампанії пані: Анна Гнатюк (395), Дарія Манило (376), колишня головна радна Олена Олек (347), Катерина Онуфрик (262), Марія Юзик (237), Олександра Дольницька (185), Евстахія Мілянич (168), Ольга Маліцак (139), Марія Сцібело (133), і колишня заступниць головного предсідника Геновефа Жеребняк (108). Особливу ролю в часі цієї кампанії відіграли жінки в Канаді. На всіх дев'ять нагород, призначених для Відділів Канади, жінки одержали аж чотири. До них належать названі пані Дарія Манило і Олександра Дольницька з Монтреалю, Катерина Онуфрик з Гамільтону та дружина заступника гол. предсідника на Канаду, сенатора Павла Юзика, пані Марія Юзик.

НАГОРОДЖЕНІ УЧАСНИКИ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОГО ЗМАГАННЯ ЗА ДАЛЬШИЙ РІСТ УНС

I. СТЕЙТ ПЕНСИЛЬВЕНІЯ

I група до 75 членів

	Відділ	точок
1 Роман Дяків	30	95
2 Лазар Івашина	424	58
3 Юрій Сціслений	11	57

II група від 76 до 150 членів

	Відділ	точок
1 Стефан Івасечко	48	188
2 Ольга Маліцак	29	139
Іван Вабяк	324	91

III група від 151 членів

	Відділ	точок
1 Анна Гарас	47	779
2 Іван Петрунцьо	78	519
3 Андрій Кушнір	83	483

II. СТЕЙТ НЮ ЙОРК

I група до 75 членів

	Відділ	точок
1 Іван Трояновський	87	130
2 Павло Маряк	476	54
3 Іван Скіртянський	46	44

II група від 76 до 150 членів

	Відділ	точок
1 Іван Пригода	200	267
2 Евстахія Мілянич	450	168
3 Микола Шпитко	489	140

III група від 151 членів

	Відділ	точок
1 Василь Колодій	191	904
2 Василь Кобіто	121	701
3 д-р Василь Палідвор	204	524

III. СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗІ

I група до 75 членів

	Відділ	точок
1 Інж. Омелян Граб	209	62
2 Ольга Калинович	459	43
3 Степан Мельничук	331	21

II група від 76 до 150 членів

	Відділ	точок
1 Омелян Твардовський	214	199
2 Василь Осадчук	172	88
3 Катерина Ґордон	347	42

III група від 151 членів

	Відділ	точок
1 Квітка Стецюк	25	643
2 Анна Гнатюк	37	395
3 Йосиф Ярема	372	337

IV. СТЕЙТ ІЛЛИНОЙ

I група до 75 членів

	Відділ	точок
1 Михайло Ольшанський	51	297
2 Стефанія Лісович	395	61

II група від 76 до 150 членів

	Відділ	точок
1 Софія Оріх	33	92
2 Ярослав Билень	17	80
3 Петро Врубльовський	301	48

III група від 151 членів

	Відділ	точок
1 Ґльорія Пашен	125	455
2 Михаїл Семків	379	371
3 Галина Олек	22	347

V. СТЕЙТИ ОГАЙО МИЧІҐЕН

I група до 75 членів

	Відділ	точок
1 Василь Лещук	303	76
2 Людмила Кичун	50	75
3 Пилип Кобас	309	22

II група від 76 до 150 членів

	Відділ	точок
1 Геновефа Жеребняк	180	108
2 Петро Бабич	115	63
3 Олена Сенедяк	274	38

III група від 151 членів

	Відділ	точок
1. Роман Татарський	94	924
2 д-р Атанас Слюсарчук	174	411
3 Михайло Кігічак	240	354

ВІДДІЛИ ІНШИХ СТЕЙТІВ

I група до 75 членів

	Відділ	точок
1 Іван Гулич	101	120
2 Інж. Лев Блонарович	34	104
3 Іван Тарнавський	150	53

II група від 76 до 150 членів

	Відділ	точок
1 Іван Лаба	177	308
2 Михайло Білик	323	182
3 Марія Сцібело	452	133

III група від 151 членів

	Відділ	точок
1 Іван Малко	320	388
2 Інж. Ярослав Карп'як	385	343
3 Адам Ціздин	55	289

КАНАДА

I група до 75 членів

	Відділ	точок
1 Дарія Манило	474	376
2 Катерина Онуфрик	416	252
3 Марія Юзик	492	237

II група від 76 до 150 членів

	Відділ	точок
1 Осип Касюхнич	468	137
2 Лев Вовк	444	130
3 Ілля Курман	408	109

III група від 151 і більше

	Відділ	точок
1 Данило Пищ	458	298
2 Петро Дяків	427	193
3 Олександра Дольницька	434	185

„МОЙСЕЙ" І. ФРАНКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У ВИДАННІ АМЕРИКАНСЬКОГО НТШ

(Продовження зі стор. 2-ої)

милками надрукована, також недоладно оформлена заголовна сторінка, яка виглядає так: „MOSES and other poems by IVAN FRANKO From Ukrainian translated by Vera Rich (Moses) and Parcival Cundy (others poems)". На четвертій з заголовних сторінок названі редактори: Василь Лев і Матвій Стахів з професорськими і докторськими титулами. Під цим надруковано англійською мовою довідку; Copyright by the autors, 1973, з якої не можна встановити, чи йде мова про померлого 1916 р. І. Франка, чи про перекладачів Віру Річ і померлого 1947 року П. Канді, чи про. . . редакторів видання. Про американський копірайт видавці не подбали.

На дальших сторінках надрукована великими чорними літерами подяка фундаторам видання і американському видавництву Philosophical Library, Inc. — тобто те, що мало б друкуватися наприкінці книжки. Далі йде зміст і на наступній сторінці надруковані чомусь дивовижні, не знати ким і коли схвалені „Правила транслітерації не-англійських особових і топографічних назв". В підзаголовку зазначено, що вони прийняті Науковим Т-вом ім. Шевченка, хоч і вони цілком відрізняються від таких же правил, прийнятих у видаваній Европейським НТШ англомовній Енциклопедії Українознавства.

Починаючи від 11 сторінки, вміщений на 6 сторінках текст . . . передмови померлого ще 1972 року проф. Клerенса А. Меннінґа, передрукований живцем, хоч і з багатьма помилками (11 разів Ukranian, Ukranians замість првильного Ukrainian, Ukrainians, тощо) із видання „Ivan Franko: Poems" 1948 року, що було здійснене насправді заходами й на кошти УНСоюзу і „Свободи", а не американського видавництва The Philosophical Library. Ні під текстом передмови, ні деінде в книжці не зазначено, що передмова проф. Меннінґа, в якій до речі, поему „Мойсей" тільки коротко згадано, є передруком, а не оригінальною статтею, написаною ним для даного видання.

Але все це тільки дрібниці, про які можна б і не згадувати. Куди більше заперечень викликає „біографічний нарис" п. н. „Іван Франко, його життя і активність", що під ним підписаний Василь Лев і що за нього взяли на себе відповідальність обидва редактори видання — проф. д-р Василь Лев, ректор Філологічної Секції НТШ і проф. Матвій Стахів, обраний Управою на голову Американського НТШ 9-го травня 1969 р. Серйозні заперечення викликає цей написаний мабуть українською мовою і перекладений кимось на англійську мову, „нарис" про життя і творчість Івана Франка не лише карикатурною безграмотністю перекладу, що може ствердити кожен, що хоч трохи знає англійську мову, але й фактальними інколи фактичними помилками і неточностями, які компромітують — як це буде показано нижче — не тільки редакторів видання, але й НТШ у ЗСА.

Рясніє прикрими помилками включений у „нарис" життєпис Франка. Подано, що він народився 15 серпня 1856 року, хоч насправді це дата за старим стилем, бо за новим стилем народився Франко 27 серпня 1856 р. Про село Нагуєвичі, що в ньому він народився, сказано, що сьогодні воно називається . . . Івано-Франківськ, (нинішня назва Станиславова) в той час, як офіційна назва Нагуєвич — Село Івана Франка. Звідки у Дрогобичі в другій половині 19 сторіччя взялася „60-а клясична гімназія", залишиться таємницею автора чи й перекладача. Повна нерозбериха вийшла з даними про університетські студії І. Франка. В „нарисі" сказано, що „в 1877 році перервав він свої студії, бувши арештований..., але ж по кількох роках продовжував свої університетські студії у Відні, де закінчив їх докторатом філософії у професора Ватрослава Яґіча" і що . . . „в тому самому році перейшов він габілітацію на професорську катедру у Львівському Університеті, але був відкинений ґубернатором Галичини Бадені". Фактично ж було так, що перервані 1877 р. студії у Львівському Університеті, І. Франко продовжував там же з 1883 року і закінчив свої студії аж по 10 роках у Віденському Університеті, прослухавши там зимою 1892-93 виклади з слов'янської філології і слов'янських літератур у проф. В. Яґіча й історії слов'ян у проф. Ґречека й одержавши 1893 р., після захисту дисертації про Варлаама і Иоасафа, ступінь і титул доктора філософії. Габілітаційний кольоквіюм І. Франка відбувся щойно два роки згодом, в березні 1895 року і його темою була праця про Івана Вишенського. Прочитавши пробну лекцію про „Наймичку" Шевченка, Франко був апробований Професорською Радою Факультету, але ж його кандидатура на приватного доцента (не на професора) української літератури й етнографії не була затверджена міністерством віроісповідань й освіти у Відні на вимогу галицького намісника (не губернатора) Бадені. Справа університетських студій і доцентури І. Франка висвітлена докладно у виданій у ЗСА 1967 р. праці д-ра Л. Луцева „Іван Франко — борець за національну і соціяльну свободу", що її автори „нарису" могли мати без ніякого сумніву до диспозиції.

З названої монографії д-ра Л. Луцева, як і з автобіографічних матеріялів І. Франка, автори „нарису" могли дізнатися також, що кандидував Франко на посла до австрійського парляменту не тільки 1895 р., але й другий раз у березні 1897 р.

(Закінчення буде).

Британський міністер закордонних справ відвідає Угорщину, Румунію і Болгарію

Лондон. — Згідно з повідомленням британського міністерства закордонних справ, сер Алек Даґлес-Юм відвідає 21-27 квітня ц. р. Угорщину, Румунію та Болгарію. В часі відвідин британський міністер закордонних справ переведе розмови з урядами цих держав на теми економічної співпраці, а також безпеки.

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ІМПРЕЗУ В КОРИСТЬ ФКУ

Підготовку бенкету, прихід з якого призначений на фундацію для Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, веде в імені комітету ФКУ на північне Ню Джерзі пані Каміля Смородська із своїми подругами-співпрацівничками. В програмі спільна вечеря та мистецькі виступи, а відтак забава. Мистецькі точки — у виконанні молодих українських талантів. Бенкет відбудеться в балевій залі Шератон Мотор Інн, Гакенсек, Н.Дж. (на перехресті шляхів 80 і 17), в суботу, 4-го травня 1974 р.

Смерть і похорон бл. п. Карла Малого

Карло Малий, цьогорічний голова УАСТ „Леви" в Чикаго, стейту Іллиной, ЗСА, помер у неділю 9-го грудня м. р. в одному із шпиталів Лексінґтону стейту Кентакі після кількарічної невиліковальної недуги, проживши 57 років.

Він народився 1-го грудня 1916-го р. в Перемишлі, Західня Україна. Ще як учень української гімназії в місті Перемишлі займався спортом (футбол, легка атлетика і ін.) в „Сяновій Чайці, в „Беркуті" і в спортовім Т-ві „Сян". Прибувши до ЗСА із Німеччини в 1955-му році, включився в українське громадське життя; він вступив до Об'єднання колишніх українських вояків та до УАСТ „Леви", в якому він був дуже активний і аж до самої смерти був головою нашого спортового товариства. До управи УАСТ „Леви" належав бл. п. Карло Малий від 1959-го року, займаючи в ній різні функції як голова, перший заступник голови, рекордовий секретар, господар, керівник першої футбольної дружини, резерви, доросту, голова Номінаційної комісії й інші. З нагоди Ювілею 20-річчя існування УАСТ „Леви" взимі 1970-го р. Загальні Збори прийняли бл. п. Карла Малого в почесні члени за його заслуги для Товариства. Крім того був він від 1966-го року членом Контрольної комісії в СУАСТ - Північ, делеґатура УСЦАК-у. Як член української громади був він він активний в УН-Союзі й належав до 399-го Відділу УНС ім. „Леви".

Похорон бл. п. Карла Малого відбувся в Чикаго, з каплиці погребового заведення Василя Музики і його сина Богдана. У понеділок 10-го грудня відбувся парастас о 7-ій год. вечора, що його відправив о. крилошанин Павло Джулинський.

У вівторок 11-го грудня о 7-ій год. вечора відправив о. крилошанин Маріян Бутринський панахиду, під час якої співав хор дивізійників під диригентурою Романа Андрушка, колишнього репрезентативного футболіста УАСТ „Леви". По боках труни тримали стійку із своїми прапорами вояки І Дивізії УНА і члени УАСТ „Леви". Після Панахиди промовляв Богдан Кашуба, теперішній голова місцевої станиці І Дивізії УНА, який згадав у кількох словах про військові заслуги Покійного та про втрату, яку понесла місцева станиця. Відтак виступив з жалобною промовою Роман В. Припхан, фінансовий секретар 399-го Відділу УНС ім. „Леви", який говорив про діяльність і заслуги Покійного для розвитку українського спорту як на рідних землях, так і в ЗСА. Третім промовцем був мґр Осип Городиський, який в імені Організації Українських Націоналістів за кордоном говорив про військові чини Покійного, його патріотизм і заслуги для української визвольної справи.

Після панахиди відбулися короткі жалобні сходини в домівці УАСТ „Леви", які провів Роман Б. Припхан і під час них однохвилинною мовчанкою вшановано болючу втрату і пам'ять померлого голову нашого Т-ва.

Похорон почався в середу 12-го грудня о год. 8.30 ранку в каплиці Василя Музики і сина Богдана. Опісля відбулася жалобна Служба Божа в українському католицькому Соборі св. Володимира і Ольги, яку відправив старенький о. крилошанин Павло Джулинський, а йому допомагали дяки проф. Йосиф Пачовський і Михайло Цізда. Після останнього цілування тіло перевезено й поховано на цвинтарі о. Миколая біля гробу покійної дружини Олени. Після запечатання гробу о. крилошанином Павлом Джулинським усі відспівали „Вічная пам'ять", а дивізійники стрілецьку пісню: „Чуєш, брате мій". По закінченні похорону родина Покійного запросила всіх на обід.

Петро Головатий

Вартісне поповнення бібліотеки УНІ

У п'ятницю 19 жовтня м.р. Бібліотека Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету отримала дві колекції книжок, які взаємно себе доповнюють. Вони важливі для студій над українською культурою (мовою, літературою, історією тощо). Одна з них це колекція т-ва „Просвіта" з Українського Народного Дому в Ню Йорку; має вона понад 700 томів і можна її поділити на три частини, якщо йдеться про зміст та значення цих книжок. За першу і, на мою думку, найбільш цікаву, частину книжок треба уважати цілий ряд перших видань творів таких видатних корифеїв української літератури і науки, як: Франко, Винниченко, Коцюбинський, Драгоманів, Лепкий, Стефаник, Грушевський, Філярет Колесса, а також — 12 томів „Літературно-Наукового Вісника" та декілька важливих документальних видань з історії України першої четвертини XIX ст.

Друга частина це понад сто популярних видань друкованих в Києві, Чернігові, Прилуках, і.т.д. з часів 1904-1912 рр., які, мабуть тепер є бібліографічно говорячи, білими круками. Також чимало томів усіх трьох серій „Українсько-Руської видавничої спілки" (1898-1914) та „Бібліотека Діла" (вісімдесяті і дев'ятдесяті роки XIX ст.)

До третьої частини можна зарахувати деякі видання української популярної та політичної (головно соціялістичного напряму) літератури, яка появлялася в Америці протягом багатьох літ ще від кінця XIX століття, що має важливе значення для майбутніх дослідів над історією української культури на еміґрації. Крім того, в колекції чимало видань клясиків світової літератури у перекладі на українську мову.

Друга колекція книжок походить від відомого українського педагога і директора школи українознавства в Ню Йорку М. Лисогора. Бібліотека Наукового Інституту в Гарварді отримала від нього близько 870 томів та літературознавчу і мовознавчу періодику. Це, головним чином, збірки творів клясиків української літератури, які появилися друком в Україні після 1950 р, в цьому спеціяльне значення мають академічні видання, та наукова періодика з ділянки українського літературознавства. На спеціяльну згадку заслуговують також у цій колекції численні наукові розвідки, академічні посібники з українського та слов'янського мовознавства, тексти, словника, та періодика. Знаходяться тут також цінні переклади світової літератури на українську мову. Колекцію доповнює література та праці на історичні теми які появилися на еміґрації. У колекції проф. М. Лисогора важливе місце займають також видання довідкового характеру (словники, бібліографії, енциклопедії). Проф. Лисогір спеціяльно збирав праці про Шевченка і Франка. Коли додати ще „Франкіяну" із колекції „Просвіти" то побачимо, що бібліотека УНІ вже в короткому часі могтиме розвинутися на поважний варстат дослідів над творчістю отих велетнів української літератури.

Автор цього допису займається тепер опрацюванням обох цих колекцій, щоб найскоріше їх приготовити до вжитку для студій та дослідницької праці трьох українознавчих катедр Гарвардського університету.

Обома вищезгаданими колекціями наша бібліотека значно збагатилася, і ми дуже вдячні донаторам за поміч.

Едвард Касинець

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЙОСИФ ОНУФРІВ, член УНС 170 Відд. Т-ва Українська Січ в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 10 січня 1974 р. на 88 р. ж. Нар. в с. Корчин, пов. Стрий, Україна. Полишив у смутку дружину Павлину з дому Маленчук, синів: Володимира і Мирона, дочку Мері Іваско, 2 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 14 січня 1974 р.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ТАРЗАН, Ч. 7054 Тарзан плянує

Звичайно хоробрий хлопець розплакався, коли зрозумів, що Тарзан десь поблизу...

Іто потішає себе, що тубільці не чули того крику... Безперервне шалене танцювання підтримує його теорію...

Тим часом, мавпо-чоловік, не дуже впевнений, що таки зможе вирятувати Іта, придумує та відкидає плян за пляном!